

Wrocław, 12 stycznia 2001 roku

WK.0913/311/K-82/00

**Pan
Wojciech Durak
Burmistrz Miasta i Gminy**

**ul. Grunwaldzka 55
58-340 GŁUSZYCA**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. Nr 85, poz. 428 z późn. zm.), przeprowadziła w okresie od 25 września do 25 listopada 2000 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy. Szczegółowe ustalenia zawiera protokół podpisany bez zastrzeżeń w dniu 27 listopada 2000 r. przez Burmistrza i Skarbnika.

Z ustaleń kontroli wynika, że od strony formalno-prawnej organizacja pracy Urzędu i Zarządu Gminy w zakresie spraw podatkowych, finansowo-księgowych oraz gospodarki mieniem komunalnym jest prawidłowa i zapewnia realizację zadań w Gminie. Urządzenia księgowe, na których prowadzona jest ewidencja księgowa (dochodów i wydatków) są dostosowane do potrzeb jednostki. Ewidencja jest na bieżąco prowadzona. Operacje kasowe i bankowe są dokumentowane poprawnie. Prawidłowo rejestrowano obroty na poszczególnych kontach syntetycznych i analitycznych, a wykazane w księgach rachunkowych salda należności dochodowych gminy zostały prawidłowo zaewidencjonowane w urządzeniach księgowych, zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości oraz zarządzeniem nr 46 Ministra Finansów z 1 sierpnia 1995 roku. Prawidłowo naliczono i w obowiązującym terminie odprowadzono podatek dochodowy od wynagrodzeń pracowników urzędu oraz składkę na ZUS i Fundusz Pracy.

Należy podkreślić, że w czasie trwania kontroli szereg nieprawidłowości i uchybień zostało usuniętych, co będzie miało pozytywne znaczenie w dalszej pracy urzędu. Uchybienia i nieprawidłowości wystąpiły w niżej wymienionych segmentach gospodarki finansowej:

w zakresie kontroli wewnętrznej i zabezpieczenia mienia

Nie dostosowano do potrzeb jednostki instrukcji obiegu i kontroli dokumentów. Posiada ona zapisy, które nie odpowiadają aktualnie obowiązującym przepisom oraz strukturze Urzędu. Ponadto w instrukcji brak istotnych regulacji, określających zasady prawidłowego sporządzania i przekazywania do referatu finansowego dowodów księgowych przez pozostałe referaty i samodzielne stanowiska.

w zakresie funkcjonowania księgowości

Zakładowy plan kont nie odpowiada w pełni przepisom ustawy o rachunkowości, gdyż nie zawierał:

- wykazu stosowanych ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera (wykazu zbiorów stanowiących księgi rachunkowe na nośnikach czytelnych dla komputera) oraz dokumentacji przetwarzania danych i jej zmian wymaganych przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy,
- wykazu programów wraz z pisemnym stwierdzeniem dopuszczenia programów do stosowania, opisu jego przeznaczenia oraz zasad ochrony danych,
- przyjętych zasad wyceny aktywów i pasywów.

w zakresie gospodarki pieniężnej

Pomieszczenie, w którym mieści się kasa urzędu nie było prawidłowo zabezpieczone. Uwagi o brakach w zabezpieczeniu pomieszczenia kasy ujęto w protokole kontroli kasy z 28 września 2000 roku.

Przekazywanie kasy, odbywało się jedynie w obecności osób zdającej i przyjmującej obowiązki kasjera.

w zakresie rozrachunków i roszczeń

Nie prowadzono bieżącej analizy zapisów na kontach rozrachunkowych, czego dowodem jest fakt nie dokonania odpowiedniego rozliczenia sald, jakie wystąpiły na koniec każdego roku obrachunkowego (sald z roku 1998 i 1999), w tym także zaliczek do rozliczenia wypłaconych pracownikom na zakupy w roku 1999.

w zakresie dochodów budżetowych, realizacji podatków i opłat lokalnych oraz wpływów za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Nie egzekwowano terminowego przedkładania deklaracji podatkowych od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej (art. 6a ust. 8 pkt 1 ustawy o podatku rolnym, art. 66 ust. 8 pkt 1 ustawy o lasach i art. 6 ust. 8 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych).

Decyzje i nakazy płatnicze doręczano podatnikom z naruszeniem przepisów art. 47 § 1 ordynacji podatkowej (str. 18 protokołu kontroli i załącznik VI-8).

Nieopracowywano szczegółowego preliminarza dochodów i wydatków jako załącznika do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

w zakresie wydatków budżetowych

Wynagrodzenie dla byłego Burmistrza Miasta ustalono z naruszeniem § 5 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wynagrodzenia pracowników samorządowych (Dz. U. z 1993 r. Nr 111 poz. 493 z późn. zm.), oraz § 63 pkt 3 Statutu Miasta i Gminy Głuszycy określając jego wysokość w sposób, który pozostawiał swobodę ustalania kwoty poszczególnych składników wynagrodzenia.

Nieprawidłowo ustalono wynagrodzenie dla Burmistrza Miasta, Zastępcy i Sekretarza Gminy za okres od 28 – 31 lipca 2000 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 26 lipca 2000 r. w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. Nr 61, poz. 707), które obowiązuje od 1 sierpnia 2000 r. Skutkiem tego było zawyżenie dla wymienionych osób za wskazany wyżej okres stawek osobistego zaszeregowania.

Kierownik jednostki nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 2 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 163 z późn. zm.) dotyczącego przekazywania na rachunek bankowy Funduszu za dany rok kalendarzowy równowartości dokonanych odpisów w określonych terminach. Zawarte z kontrahentami umowy na dostawę robót i usług nie posiadały wymaganej przepisami art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst Dz. U. z 1996 r. Nr 13 poz. 74 z późn. zm.) kontrasygnaty Skarbnika Gminy lub osoby upoważnionej.

w zakresie powiązania budżetu z jednostkami organizacyjnymi gminy i innymi podmiotami

Dotacje dla zakładów budżetowych nie były przekazywane w wysokości 1/12 planowanych kwot na dany rok budżetowy i w terminie określonym uchwałą Nr V/106/95 Rady Miejskiej z dnia 22 czerwca 1995 r.

Kierownicy zakładów budżetowych nie przedkładali Zarządowi Gminy informacji z wykorzystania otrzymanych dotacji, co nie jest zgodne z cyt. wyżej uchwałą.

Rada Miejska nie podejmowała uchwał w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji podmiotom nie zaliczonym do sektora finansów publicznych w myśl przepisów art. 118 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Nie zawierano z wszystkimi podmiotami, którym przekazywano dotacje w latach 1990 i 2000 umów ani porozumień oraz nie określono dla nich sposobu wykorzystania i rozliczania się z otrzymanych dotacji.

Nie podano w 1999 r. do publicznej wiadomości mieszkańcom gminy wielkości wykorzystanych dotacji przez podmioty nie zaliczane do sektora finansów publicznych, co nie jest zgodne z art. 118 ust. 3 cyt. wyżej ustawy.

Rada Miejska nie podejmowała uchwał w sprawie przejęcia do realizacji zadań z zakresu administracji rządowej.

w zakresie spraw dotyczących przystąpienia gminy do spółki, wpłacenia udziałów i wydatkowania środków z budżetu gminy w tym zakresie

Niezgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości oraz uchwałą budżetową Nr XV/131/2000 rady Miejskiej z dnia 23 marca 2000 roku, wydatkowano w I półroczu 2000 roku kwotę w wysokości 8.799 zł (z rozdziału 8513 § 78), która nie była planowana w budżecie gminy na rok 2000. Wydatkowanie powyższej kwoty stanowi naruszenie przepisów wynikających z art. 138 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych (powyższe szczegółowo opisano na stronie 13 i 14 protokołu kontroli).

w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej

Nie opracowywano gminnych programów ochrony środowiska i gospodarki wodnej, co nie jest zgodne z art. 90 ust. 3 ustawy z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. z 1994 r. Nr 49 poz. 196 z późn. zm.).

w zakresie gospodarki środkami rzeczowymi

Na arkuszach spisu z natury (dot. materiałów) nie wypełniono rubryki drugiej, w której wpisuje się symbole materiałowe, nie wykreślano wolnych rubryk oraz nie wpisywano na której pozycji zakończono spis z natury. Nie objęto inwentaryzacją (przeprowadzoną w dniu 2.12.1999 r.) materiałów nieinwestycyjnych na ogólną kwotę 6.718 zł, co nie jest zgodne z art. 26 ust. 3 ustawy o rachunkowości oraz instrukcją inwentaryzacyjną. Niezgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości dokonywano poprawek i skreśleń na arkuszach spisowych nr 19 i 20 (dot. spisu z natury materiałów).

W zarządzeniu Nr 38/99 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 15.11.1999 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji, nie powołano komisji inwentaryzacyjnej oraz nie wyznaczono przewodniczącego tej komisji, co nie jest zgodne z instrukcją inwentaryzacyjną, zatwierdzoną postanowieniem Nr 4/94 Burmistrza MiG z dnia 1 maja 1994 roku.

Nie sporządzono sprawozdania o zakończeniu przeprowadzonej w 1999 r. inwentaryzacji (w cytowanym wyżej zarządzeniu nie powołano komisji inwentaryzacyjnej i jej przewodniczącego).

Przekazując powyższe do wiadomości panu Burmistrzowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. Nr 85 poz. 428 z póź. zm.) wnosi o podjęcie stosownych działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia poprzez zrealizowanie niżej wymienionych wniosków:

1. Opracowanie i wprowadzenie do stosowania zarządzeniem Burmistrza Miasta instrukcji w sprawie obiegu dokumentów księgowych dostosowanej do obowiązujących przepisów i aktualnych potrzeb urzędu.
2. Uzupelnienie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, stosownie do wymogów określonych w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. Nr 121 poz. 591 ze zm.) tj. o wykaz stosowanych ksiąg rachunkowych, dokumentację przetwarzania danych i jej zmian oraz przyjętych zasad wyceny aktywów i pasywów oraz wykazu programów, opisu jego przeznaczenia wraz z pisemnym stwierdzeniem dopuszczenia programu do stosowania.
3. Usunięcie braków w zabezpieczeniu kasy, wykazanych w protokole kontroli kasy oraz przestrzeganie zasad w sprawie formalnego, komisyjnego przekazywania kasy .
4. Dokładne dokumentowanie i rozliczanie kosztów podróży służbowych odbywanych na terenie kraju i poza jego granicami, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami oraz planowanie wydatków z tytułu podróży służbowych w prawidłowych podziałkach klasyfikacji budżetowej.
5. Wskazywanie na wnioskach o zaliczkę daty rozliczenia zaliczki oraz egzekwowanie określonych terminów.
6. Prowadzenie szczegółowej analizy zapisu na kontach rozrachunkowych i materiałowych w celu rozliczenia wykazanych sald i osób materialnie odpowiedzialnych na koniec każdego roku obrachunkowego i ich bieżącej analizy.

7. Przekazywanie środków, stanowiących równowartość dokonanych odpisów w danym roku na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych na rachunek bankowy tego funduszu, w wysokościach i terminach określonych przepisami art. 6 ust. 2 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych oraz księgowanie w ciężar kosztów, rocznego odpisu na fundusz na koncie 851- Zakładowy Fundusz Socjalny, zgodnie z jego treścią ekonomiczną.
8. Zamieszczanie kontrasygnaty Skarbnika lub osoby upoważnionej na wszystkich umowach, które mogą spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, a wprowadzanie zmian w umowach należy dokonywać w formie pisemnej.
9. Przestrzeganie terminów płatności za wykonane usługi zgodnie z zawartą umową oraz rzetelne sprawdzanie danych ujętych w fakturach zleceniobiorców, zgodnie z zapisami zawartymi w umowach.
10. Doręczanie decyzji w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, zgodnie z KPA.
11. Egzekwowanie od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej przedkładania deklaracji podatkowych w terminie do 15 stycznia każdego roku podatkowego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.
12. Opracowywanie szczegółowego preliminarza dochodów i wydatków wynikającego z Gminnego Programu PiRPA oraz przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (art. 18²) i przedkładanie Radzie Miejskiej do zatwierdzenia wraz z budżetem Gminy.
13. Doręczanie podatnikom decyzji i nakazów płatniczych na podatek rolny, leśny i od nieruchomości w terminie 14 dni przed terminem płatności podatku, zgodnie z art. 47 § 1 ordynacji podatkowej.
14. Przekazywanie dotacji zakładom budżetowym w wysokości 1/12 uchwalonej dotacji na dany rok budżetowy i w terminie do 20 każdego miesiąca, zgodnie z uchwałą Nr V/106/95 Rady Miejskiej z 22.06.1996 r.
15. Wyegzekwowanie od kierowników poszczególnych zakładów budżetowych przedkładania (każdego kwartału) Zarządowi Miejskiemu, informacji z wykorzystania otrzymanych dotacji. Zarząd otrzymaną informację powinien rozpatrzyć na swoim posiedzeniu i ustosunkować się do celowości jej wykorzystania zgodnie z cyt. wyżej uchwałą.
16. Opracowanie projektów uchwał Rady Miejskiej w sprawie:
 - trybu postępowania o udzielenie dotacji podmiotom nie zaliczonym do sektora finansów publicznych
 - przyjęcia zadań do realizacji z zakresu administracji rządowej.
17. Zawieranie umów (porozumień) z każdym podmiotem gospodarczym, któremu Rada Miejska przydziela dotacje na realizację zadań własnych. W umowach (porozumieniach) należy szczegółowo określać zadania, wysokość dotacji na ich realizację i sposób rozliczania się z wykorzystanej dotacji.
18. Podawanie do wiadomości mieszkańcom gminy w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie wysokości wykorzystanych dotacji przez podmioty nie zaliczane do sektora finansów publicznych w danym roku budżetowym.

19. Realizacja wydatków budżetowych w danym roku, musi być poprzedzona uprzednim ich zaplanowaniem w budżecie gminy i zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową. Realizacja wydatków budżetowych musi być poprzedzona uprzednim ich zaplanowaniem w budżecie gminy i zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetu.
20. Opracowywanie gminnego programu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zgodnie z art. 90 ust. 3 ustawy z dnia 31 stycznia 1994 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. z 1994 roku Nr 49 poz. 196 z póź. zm.).
21. Przestrzeganie przepisów art. 26 ustawy o rachunkowości oraz wewnętrznej instrukcji w sprawie przeprowadzania inwentaryzacji:
 - powoływanie zarządzeniem Burmistrza komisji inwentaryzacyjnej w składzie co najmniej 3 osób, jej przewodniczącego oraz zespołów spisowych,
 - obejmowanie spisem inwentaryzacyjnym wszystkich środków trwałych, pozostałych środków trwałych w użytkowaniu oraz wszystkich materiałów inwestycyjnych i nieinwestycyjnych.
22. Stwierdzone błędy w zapisach księgowych należy poprawiać zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. Nr 85 poz. 428 z póź. zm.) proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu powyższych wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłaszania zastrzeżeń, do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby we Wrocławiu. Podstawą do zgłoszenia zastrzeżeń, może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe jego zastosowanie.

Do wiadomości :

Pan

Jan Chmura

Przewodniczący Rady Miejskiej

w Głuszycy